

การใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์

เนื่องมาจากการเปิดรับสื่อหรือเนื้อหาข่าวสารต่าง ๆ นั้น ไม่ได้เกิดขึ้นโดยไร้จุดประสงค์ หากแต่เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างมีเป้าหมาย ผู้รับสารจะเป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่างๆ หรือเลือกรับเนื้อหาใดๆ จากสื่อ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง แต่ทว่าผู้รับสารนั้นเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อมรอบข้างด้วย ดังนั้นจึงน่าสนใจว่าเหตุผลของการใช้สื่อนั้นคืออะไรบ้าง และหลังจากเปิดรับสื่อแล้ว ผู้รับสารนำเอาเนื้อหาสารไปทำอะไร โดยเฉพาะในส่วนของการใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางสังคม

การวิจัยเรื่อง “แบบแผนการชมรายการข่าวโทรทัศน์ของชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษ” จะใช้แนวคิดดังกล่าวในการศึกษาการใช้ประโยชน์ทางสังคมจากรายการข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษ โดยมีกรอบในการศึกษาดังนี้

- 1). การใช้ประโยชน์ในด้านการใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม
 - เป็นเวลาอยู่ร่วมกับครอบครัว
 - มีเรื่องราวสนทนาพูดคุยกับผู้อื่น
- 2). การใช้สื่อเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม
 - ใช้เวลาพักผ่อนตามลำพัง
- 3). การใช้ข่าวสารเพื่อการเรียนรู้ทางสังคม
 - ได้รู้จักสังคมและโลกภายนอก
 - หาคำแนะนำในการดำเนินชีวิต
 - เรียนรู้เรื่องอ่อนไหวทางสังคม เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม
 - มีแบบอย่างให้ทำหรือใช้ประโยชน์ตาม
- 4). การใช้ข่าวสารเพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการควบคุมสถานการณ์
 - เพื่อรักษาสถานภาพทางสังคมของตนเอง
 - เพื่อเป็นผู้ที่รู้ข่าวก่อนใครอื่น
 - เพื่อควบคุมสถานการณ์ เช่น ดูข่าวแล้วปรับใช้เป็นข้อมูลเพื่อระมัดระวังรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การศึกษาการใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษนี้ใช้การสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการจะศึกษา โดยคำถามหลักจะถามถึงเหตุผลในการดูรายการข่าวโทรทัศน์ เช่น ทำไมจึงดูข่าวโทรทัศน์ ดูแล้วมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร และให้อิสระกับแต่ละคนที่จะตอบโดยเสรี ดังนั้นจึงจะวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์จากคำตอบของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน คำตอบที่ได้มาจะถูกจำแนกออกตามตัวแปรต่างๆและให้คะแนนโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตัวแปรละ 1 คะแนน(กลุ่มตัวอย่างอาจตอบได้มากกว่า 1 ตัวแปร) และแบ่งการวิเคราะห์ตามตัวแปรด้านเพศ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 การใช้ประโยชน์ทางสังคมจากรายการข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

การใช้ประโยชน์ทางสังคม	ชาย	หญิง	รวม
1. เพื่อการสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม			
1.1 เป็นเวลาอยู่ร่วมกับครอบครัว	4	5	9
1.2 มีเรื่องราวสนทนาพูดคุยกับผู้อื่น	4	1	5
รวม	8	6	14
2. เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม			
2.1 ใช้เวลาพักผ่อนตามลำพัง	2	1	3
รวม	2	1	3
3. เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม			
3.1 ได้รู้จักสังคมและโลกภายนอก	13	14	27
3.2 หาคำแนะนำในการดำเนินชีวิต	3	5	8
3.3 เรียนรู้เรื่องอ่อนไหวทางสังคม	2	4	6
3.4 มีแบบอย่างให้ทำหรือใช้ประโยชน์ตาม	2	-	2
รวม	20	23	43
4. เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์			
4.1 เพื่อรักษาสุขภาพ	1	-	1
4.2 เป็นผู้รู้ที่รู้ข่าวก่อนใครอื่น	1	-	1
4.3 เพื่อควบคุมสถานการณ์	3	1	4
รวม	5	1	6

จากตาราง 5.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์ดังนี้ คือ เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมมากที่สุด จำนวน 43 คะแนน รองลงมาคือเพื่อการสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม จำนวน 14 คะแนน เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ 6 คะแนน และมีการใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม 3 คะแนน

ตารางที่ 5.2 สรุปการใช้ประโยชน์ทางสังคมจากรายการข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

การใช้ประโยชน์ทางสังคม	ชาย	หญิง	รวม
1.เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม	20	23	43
2. เพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม	8	6	14
3.เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์	5	1	6
4.เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม	2	1	3

จากข้อมูลจะเห็นความแตกต่างระหว่างคะแนนของการใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆอย่างชัดเจน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมมากที่สุดอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากการที่คนเราต้องการการบอกเล่าถึงเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม บางเรื่องคนเราไม่สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์จริงทั้งหมด ข่าวโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญเสริมในประเด็นนี้ และเป็นวิธีที่สะดวกและปลอดภัยที่สุด

ในส่วนของการสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคมนั้น จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมของชาวชนบทเป็นไปในลักษณะความสัมพันธ์แบบปฐมภูมิมากกว่าคนในเมือง กล่าวคือ สำหรับสังคมชนบทนั้น พื้นฐานความสัมพันธ์ทางสังคมค่อนข้างจะแน่นแฟ้นและดำเนินไปด้วยดีอยู่แล้ว แตกต่างจากสังคมเมืองซึ่งมีลักษณะต่างคนต่างอยู่มากกว่า ความจำเป็นที่จะใช้เนื้อหาข่าวเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคมจึงไม่เห็นเด่นชัดเหมือนกับการใช้ประโยชน์ด้านการเรียนรู้ทางสังคม

ส่วนการใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ก็เช่นกัน ลักษณะสังคมชนบทที่ไม่ค่อยมีการแข่งขัน ต่างจากสังคมเมืองที่มีการแข่งขันค่อนข้างสูง ความต้องการใช้ประโยชน์ในด้านนี้จึงมีค่อนข้างน้อย จะเป็นไปในรูปแบบของการนำเอาเนื้อหาข่าวโดยเฉพาะข่าว

อาชญากรรมมาปรับใช้เป็นข้อมูลเพื่อระมัดระวังรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองเป็นส่วนใหญ่

สำหรับการใช้ประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคมนั้นมีน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาจากพฤติกรรมการชมรายการข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างแล้วจะพบว่าเป็นการบริโภคข่าวสารกันเป็นกลุ่ม แต่ละครั้วเรือนมีโทรทัศน์กันครัวเรือนละ 1 เครื่อง การจะแยกใช้โทรทัศน์เพื่อใช้เวลาส่วนตัวตามลำพังจึงเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

จากนี้ไปจะจำแนกการใช้ประโยชน์ทางสังคมจากการชมรายการข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างจากมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

1. เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม

การใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม เป็นการใช้ประโยชน์ในแง่การดูข่าวโทรทัศน์เพื่อนำเอาเนื้อหาที่ได้จากข่าวนั้นมาเปิดโลกทัศน์ให้กับตนเอง เพื่อทราบเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกสังคมของตน เพื่อเรียนรู้เรื่องบางเรื่องที่อ่อนไหว หรืออาจเป็นอันตรายหากจะเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จึงต้องอาศัยการเรียนรู้โดยทางอ้อม เช่น เรื่องยาเสพติด โรคเอดส์ หรืออาชญากรรมต่างๆ เป็นต้น นอกจากนั้นก็อาจจะเพื่อดูเป็นแบบอย่างถ้าสิ่งใดเป็นประโยชน์ควรดำเนินรอยตามหรือนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันจริงได้ เช่น เกษตรกรดูข่าวเกษตรแล้วนำมาปรับใช้ตามบ้าง เป็นต้น

ตารางที่ 5.3 การใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม

การใช้เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม	ชาย	หญิง	รวม(คะแนน)
1. ได้รู้จักสังคมและโลกภายนอก	13	14	27
2. หาคำแนะนำในการดำเนินชีวิต	3	5	8
3. ศึกษารายละเอียดเรื่องอ่อนไหวทางสังคม	2	4	6
4. มีแบบอย่างให้ทำหรือใช้ประโยชน์ตาม	2	-	2
รวม	20	23	43

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์เพื่อให้ได้รู้จักสังคมและโลกภายนอกมากที่สุด (27 คะแนน) รองลงมาคือเพื่อหาคำแนะนำในการดำเนินชีวิต (8 คะแนน) เพื่อเรียนรู้รายละเอียดของประเด็นอันไหนทางสังคม (6 คะแนน) และเพื่อให้มีแบบอย่างไปทำหรือใช้ประโยชน์ตาม (2 คะแนน)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษมีการใช้ประโยชน์ทางสังคมจากรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมเป็นหลัก เนื่องจาก

1. ปัจจัยภายในตัวของผู้รับสาร ที่ต้องการให้มีการบอกกล่าวถึงเรื่องราวความเป็นไปรอบๆตัว บางเรื่องคนเราไม่สามารถรับรู้ได้โดยตรงจากประสบการณ์จริงทั้งหมด จึงต้องอาศัยการเรียนรู้โดยทางอ้อม โดยเฉพาะจากสื่อมวลชนซึ่งทำได้โดยสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย
2. คุณลักษณะความเป็นรายงานข่าว ที่เป็นการรายงานหรือเล่าเรื่องเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมหรือในสถานที่ต่างๆให้ฟังพร้อมมีภาพประกอบให้เห็น เป็นการสะท้อนภาพความเป็นจริงต่างๆให้ผู้ชมได้เห็นและรับรู้ ข่าวถูกรับรู้ว่าเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้น ผู้ชมจึงน่าจะมีการใช้ประโยชน์จากรายการข่าวในด้านการเรียนรู้ทางสังคมมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้ชายจำนวน 13 คนมีการใช้ประโยชน์ในแง่เพื่อให้ได้รู้จักโลกและสังคมภายนอก

“จะมีวิจารณ์กับลูกที่นั่งดูด้วยกัน ดูข่าวเพื่อให้รู้ คนเราเหมือนเดินกันคนละเส้นทาง ดูข่าวก็เหมือนมีคนเล่าเรื่องของคนอื่นให้ฟัง”

(คล้าย สีสาย, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวก็ดูให้รู้ อย่างมีข่าวจีปิ่นแถวไหน จะมีคนมาหลอกเอาเงินอย่างไร ดูตามข่าวบ้านเมืองเกิดอะไรขึ้นกันบ้าง”

(สุพันธ์ มวลสุข, สนทนากลุ่ม)

“ดูข่าวให้รู้ที่บ้านเมืองเป็นอย่างไรแล้ว”

(สุญญ แด้มงาม, สนทนากลุ่ม)

“อยากรู้เรื่องของคนอื่นที่อื่นบ้าง คุณ่าวกี้ดี มีคนมาเล่าให้ฟัง เห็นภาพด้วย”
(เสถียร สะอึ้งทอง, สนทนากลุ่ม)

“ผมเองก็ดูไปอย่างนั้น แต่ต้องดูทุกวันนะ คุณี้ดี รู้ว่าบ้านเมืองไปถึงไหนแล้ว”
(บุญยัง แก้ววิชัย, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวบ้านเมืองก็ต้องดูไว้บ้าง เราอยู่บ้านนอก”
(เที่ยง ละมุน, สนทนากลุ่ม)

“ต้องดูนะ ข่าว เดี่ยวนี้ใครๆก็ต้องดู คุณี้ดีรู้ว่าที่อื่นเป็นอย่างไร มีข่าวแถวบ้านเรา บ้างไหม”
(เริ่ม คุณสุข, สนทนากลุ่ม)

“ดูแล้วเก็บมาคิดมาเปรียบเทียบ อยากรู้ว่าข้างนอกเป็นอย่างไรบ้าง ข่าวเสนอ มาเป็นความจริงไหม อยากรู้ว่าเขาทำอะไรกันอยู่ ที่นั่นมีอะไร ที่ไหนแล้ง ทำนองนี้”
(เสื่อ แซ่กี้, สนทนากลุ่ม)

กลุ่มตัวอย่างผู้ชาย 3 คน ใช้ข่าวสารเพื่อหาคำแนะนำในการดำเนินชีวิต

“ดูเพราะอยากรู้ สนใจ อยากรู้ข้อมูลไม่ให้คนอื่นมาหลอกได้ อย่างวันก่อน มีคนมา หลอกขายของในหมู่บ้าน มักจะเข้ามาหลอกคนแก่ที่อยู่บ้าน แต่ตอนนี้จับได้แล้ว คุณ่าวแบบนี้เอาไว้คอยระวังตัว ว่าที่ไหนเกิดอะไรอย่างไร อยู่ใกล้บ้านเราหรือไม่ สนใจ ยิ่งข่าวอาชญากรรมต้องดูแล้วตามให้ทันพวกมิจฉาชีพ”
(ธีรพงษ์ มณีวงศ์, สนทนากลุ่ม)

“ข่าววันนี้มีประโยชน์นะ เขากำลังชอบลักขโมยอะไรกัน ถ้าเรามีเราก็ระวังไว้ กลัว ของในบ้านเราจะหาย ตอนนี้มีพวกชอบลักพระ ขโมยพระเครื่อง เรามีก็ระวังไว้ ไปไหนเอาไปด้วย”
(เหลียม โนนสังข์, สนทนากลุ่ม)

กลุ่มตัวอย่างผู้ชาย 2 คน ใช้ข่าวสารเพื่อเรียนรู้รายละเอียดเรื่องอ่อนไหวทางสังคม

“ก็ดูให้รู้ไว้ อะไรไม่ดีก็เลี่ยงได้ อย่างยาบ้าไม่ใช่อะไร กินแล้วไม่ดี ถ้าขายตำรวจ ก็จับ เอาไว้สอนลูกสอนหลาน”

(บุญมี มะเคื้อ, สนทนากลุ่ม)

กลุ่มตัวอย่างผู้ชาย 2 คน ใช้ข่าวสารเพราะมีแบบอย่างให้ทำหรือใช้ประโยชน์ตาม

“ข่าวดีหรือข่าวร้ายก็ต้องดูให้รู้ไว้ ถ้าข่าวดีก็เก็บไว้ อย่างเศรษฐกิจพอเพียงก็ทำตาม ที่ดูมาจากในข่าวทีวี ดูเราก็ทำตาม ข่าวเกษตรก็ดูการตอนกิ่ง ตัดตาม มีเคล็ดลับ ใหม่ๆยังงั้นแล้วก็เอามาลองทำ”

(มณี นวกำ, สนทนากลุ่ม)

“ดูให้รู้ เรื่องการเมืองกับอะไรต่างๆ โดยมากคนเราดูไม่เหมือนกันนะ ไม่ค่อยเหมือนกันเท่าไร บางทีข่าวเดียวกันแต่พูดกันไปคนละอย่างก็มี อย่างไปเจอเพื่อน ก็ได้คุยกันว่า เมื่อคืนนี้ได้ดูข่าวเห็นว่าให้ฟันยางพาราทิ้ง เพราะว่ายางล้นตลาด เพื่อนก็ถามว่ามีข่าวอยู่ช่องไหนทำไมไม่เห็น โทรทัศน์มีหลายช่อง บางคนก็ไม่ได้ดู เราต้องหาความรู้ว่าเป็นอย่างไร ทำไมถึงจะให้ฟันคันยางทิ้ง คือที่จะให้ฟันทิ้งนี้ไม่ใช่ยางที่เราปลูกขึ้นมาใหม่ที่กำลังมีมากอยู่ตอนนี้ละ ยางที่จะหมดคุณภาพแล้วถึงจะฟันทิ้ง เอาไว้ก็ไม่คุ้ม บางคนก็ไม่เข้าใจ ตัวเองมียางพาราแต่หมดสภาพแล้วก็ยังเอาไว้อยู่ เขาเลิกส่งเสริมแล้วยาง มันเยอะเกินไป ทุกวันนี้เขาให้ปลูกปลาล์มแทน เมื่อคืนก็มีข่าว”

(ทองหล่อ พูลมี, สนทนากลุ่ม)

จะเห็นว่าผู้ชายมีการใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อที่จะได้รู้จักสังคมและโลกภายนอกมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อหาคำแนะนำในการดำเนินชีวิต และเพื่อเรียนรู้เรื่องอ่อนไหวทางสังคมกับเพราะมีแบบอย่างให้ทำหรือใช้ประโยชน์ตามเท่าๆกัน

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้หญิง 14 คน มีการใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อจะ **ได้รู้จักสังคมและโลกภายนอก**

“อยากให้คุณรู้ว่าเมื่อไหร่เกิดขึ้นบ้าง อยู่แต่บ้านก็ต้องหาความรู้”

(วาสนา พูลมี, สนทนากลุ่ม)

“ดูสิว่ามีการแข่งขันกันอยู่ที่ไหน เหตุการณ์บ้านเมือง ดูข่าวในทีวีเรารู้ว่า คนนี้เองชวน คนนี้ทักษิณ ก็ยังได้รู้จักหน้า ไม่อย่างนั้นก็ไม่รู้”

(ประยูร พิมาทัช, สนทนากลุ่ม)

“ดูข่าวให้รู้เรื่องอื่นบ้าง ตอนนี้ออกจากโรงเรียนแล้ว ทำแ่งงานในสวนไม่ค่อยเจอ คนอื่น เพื่อนก็ไม่ค่อยเจอ ก็อยากรู้ว่าที่อื่นเขามีอะไรกันบ้าง ไม่อย่างนั้นก็อยู่แต่บ้านกับสวน เข้าออกสวน เข็นเข้าบ้าน อยู่อย่างนี้ ไม่ค่อยได้ไปไหน ก็ดูทีวี”

(เต็มดวง สีสาย, สนทนากลุ่ม)

“อย่างดูข่าวต่างประเทศ ก็ได้รับเมืองเขาเป็นอย่างไร อยู่กันอย่างไร เมืองฝรั่ง เจริญนะ แต่ไม่น่าอยู่ว่าไหม ขนาดเด็กก็ยังยิงคนตายหมู่ได้”

(จิต พูนอุดม, สนทนากลุ่ม)

“ดูข่าวให้รู้อะไรกับเขาบ้าง ถ้ายังไม่ได้ดู ก็ยังไม่รู้อะไรเลย ป้าไม่ค่อยไปไหนอยู่ แต่กับสวน ทำงานบ้าน ซักผ้าซักแพร หุงหา กับเลี้ยงหลาน”

(อัมพร นวคำ, สนทนากลุ่ม)

“ก็ดูให้รู้ให้ทันเหตุการณ์ ไม่ใช่ว่าอยู่บ้านนอกแล้วยังไม่รู้อะไรเลย”

(ทรงศรี แก้ววิชัย, สนทนากลุ่ม)

“ตัวป้าชอบดูข่าวพวกฉกชิงวิ่งราว จับคนนั้น คนนี้ พวกต้องขโมยมันขึ้นไปได้อย่างไร ตำรวจจับได้อย่างไร”

(อำนวยการ แซ่กี, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวบางเรื่องเราก็ไม่เคยเห็น อย่างพายุเมืองนอกจะรุนแรงกว่าบ้านเรา บ้านเราไม่มีแรงอย่างนั้น”

(สม หมายชัย, สนทนากลุ่ม)

กลุ่มตัวอย่างผู้หญิง 5 คน ใช้ข่าวสารเพื่อหาคำแนะนำในการดำเนินชีวิต

“ก็ดูข่าวว่าผู้หญิงมีอันตราอะไร เราเป็นแม่ก็จะสอนลูก ช่วงนี้มียาบ้ามาก มีลูกชายคน หญิงคนก็เป็นห่วงอยู่”

(อรทัย สุ่มมาตร, สันทนาการกลุ่ม)

“ดูไปแล้วยายก็คิด ข่าวที่คนแก่อยู่คนเดียว ชอบดู คนแก่ไม่มีคนดูแล ดูแล้วก็น้ำตาไหล คิดถึงตัวเอง อยู่คนเดียวเหมือนกัน ดูไปมันก็น้อยใจ แก่แล้วเราก็จะอยู่อย่างนี้เหมือนกันละ”

(สังเวียน กิ่งเกตุ, สันทนาการกลุ่ม)

“อย่าง “อย่าปล่อยให้คนชั่วลอยนวล” (รายงานข่าวอาชญากรรมทางช่อง 3) ดูแล้วจะได้ระวัง จะดูข่าวรตหาย ข่าวยาบ้า ทำไมลูกไปติดยาบ้า ต้องระวังอย่างไร ก็คุยกันกับแฟน บางทีดูข่าวว่าช่วงนี้มีรตหายบ่อย เราก็ต้องระวังเวลามีคนมาว่าจ้างรถของเรา”

(สมจิต ทวีโชติ, สันทนาการกลุ่ม)

กลุ่มตัวอย่างผู้หญิง 4 คน ใช้ข่าวสารเพื่อเรียนรู้รายละเอียดเรื่องอ่อนไหวทางสังคม

“ป้าก็ดูแต่ข่าวมา ข่าวข่มขืน อย่างอื่นไม่ค่อยสนใจ ดูไปก็คิดถึงลูกที่ไปอยู่ที่อื่น เมืองอื่น เห็นข่าวฆ่ากันก็คิดเป็นห่วงลูกห่วงหลาน ลูกสาวคนหนึ่งก็อยู่นครปฐม หลานอยู่อุดรติดดี ถ้ามีข่าวจังหวัดอื่นก็จะตั้งใจดูไซ้แถวที่ลูกเราอยู่หรือเปล่า”

(สมร ละมุน, สันทนาการกลุ่ม)

“ดูข่าวยาบ้า อยากรู้ ยาบ้าเป็นอย่างไรทำให้คนเป็นอย่างไร อยากดูให้ละเอียด”

(สุมิน คุณสุข, สันทนาการกลุ่ม)

“อย่างเราก็มีลูก เห็นข่าวยาบ้า คนติดยาบ้า ก็บอกลูกว่าอย่าไปกิน อย่าไปทำอย่างในทีวีนะ ดูอย่าไปทำอย่างนี้ ไม่ดี ข่าวข่มขืนน้องอ้อมยิ่งดูก็ยิ่งสงสาร ทีนี้ก็คิดว่าลูกเราที่เป็นผู้หญิงก็มี ชั่งตอนที่ข่มขืนพยาบาลที่ห้วยทับทัน ดูแล้วยิ่งคิดถึงลูกเพราะคนที่โดนข่มขืนเรียนจบมาพร้อมกันกับลูกสาว แล้วลูกสาวไปทำงานที่ อ.เมือง ส่วนคนนั้นไปทำที่ อ.ห้วยทับทัน ดูแล้วนี่ก็เป็นห่วง”

(น้อมใจ พันธุ์ชัย, สันทนาการกลุ่ม)

กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงมีการใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อที่จะได้รู้จักสังคมและโลกภายนอกมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อหาคำแนะนำในการดำเนินชีวิต และเพื่อเรียนรู้เรื่องอ่อนไหวทางสังคม แต่ไม่พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้หญิงมีการใช้ประโยชน์เพื่อหาแบบอย่างทำหรือใช้ประโยชน์ตาม

ทั้งนี้หากพิจารณาจากคะแนน กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงจะมีการใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมมากกว่าผู้ชายเล็กน้อย ไม่แตกต่างกันมากนัก และยังพบว่า สื่อโทรทัศน์นั้นยังทำหน้าที่แทนการออกนอกบ้าน ทั้งนี้เป็นเพราะเมื่อเทียบกับผู้ชายแล้ว ผู้หญิงมักจะเป็นฝ่ายที่ต้องอยู่บ้านมากกว่าผู้ชาย ผู้หญิงจึงมีการใช้ประโยชน์เพื่อจะได้รู้จักโลกและสังคมภายนอก หาคำแนะนำในการดำเนินชีวิตและเรียนรู้เรื่องรายละเอียดเรื่องอ่อนไหวทางสังคมมากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบท เมื่อมองภาพหมู่บ้าน ภาพการดำเนินชีวิต ซึ่งคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผู้หญิงชนบทส่วนใหญ่จะใช้เวลาหมดไปกับการทำงานบ้าน งานในเรือกสวนไร่นา การจะเดินทางไปไหนมาไหนแม้แต่ในตัวตลาดเมื่อเทียบกับผู้ชายแล้วโอกาสน้อยกว่ามาก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการคมนาคมและยานพาหนะที่ไม่สะดวก ชาวชนบทส่วนใหญ่ไม่มีรถยนต์เป็นของตนเอง ยานพาหนะที่มีกันก็คือจักรยาน จักรยานยนต์ รถโกนาเหล่านี้ ส่วนน้อยพอจะมีรถกระบะก็มักจะรับจ้างเหมาหรือรับส่งคนตามหมู่บ้านต่างๆ ผู้ชายเป็นฝ่ายที่มีโอกาสไปไหนมาไหนมากกว่า รวมถึงมักจะเป็นฝ่ายนำผลผลิตทางการเกษตรไปขาย นานๆครั้งผู้หญิงจะมีโอกาสเข้าในตัวเมืองบ้าง การอยู่แต่บ้านก็จำเป็นอยู่เองที่ผู้หญิงจะต้องหันมาใช้ประโยชน์จากโทรทัศน์เพื่อเปิดโลกทัศน์ของตนให้กว้างขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่าประเด็นที่ผู้หญิงสนใจในเรื่องการใช้ประโยชน์ด้านการเรียนรู้ทางสังคมนี้มีแนวโน้มที่จะวกกลับมาสัมพันธ์กับเรื่องของครอบครัว ความปลอดภัยของครอบครัวมากกว่าผู้ชาย เช่นผู้หญิงดูข่าวอาชญากรรมแล้วก็จะหันกลับมาคิดถึงลูกหลาน ความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินมากกว่าผู้ชายที่มุ่งเน้นความสนใจไปที่เหตุการณ์ และการดำเนินไปหรือที่มาที่ไปของเหตุการณ์

อย่างไรก็ดี พบว่าผู้หญิงไม่มีการใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์ในด้านการหาแบบอย่างหรือใช้ประโยชน์ตามแต่อย่างใด ในขณะที่ผู้ชายมีการใช้ประโยชน์ในเรื่องนี้ ซึ่งก็เป็นการใช้ประโยชน์ในเรื่องการนำความรู้ทางด้านการเกษตรมาใช้ตามที่ได้ชมมานานเอง ประเด็นนี้อาจจะอธิบายได้ว่าเนื่องจากผู้หญิงจะมองว่าผู้ชายเป็นผู้นำทั้งในครอบครัว การทำงาน และการตัดสินใจ

ต่างๆ แม้ว่าผู้หญิงจะทำการเกษตรเช่นเดียวกับผู้ชาย แต่ความสัมพันธ์จะเป็นลักษณะผู้ชายเป็นผู้นำ ผู้หญิงเป็นผู้ช่วยและทำตามที่ผู้ชายตัดสินใจมากกว่า แม้แต่พฤติกรรมในการเลือกชมรายการข่าวโทรทัศน์ข้างต้นยังพบว่าผู้หญิงส่วนใหญ่ยินยอมที่จะให้ผู้ชายเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกชมมากกว่า

2. เพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม

การใช้ประโยชน์เพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ การใช้ประโยชน์ในแง่การใช้เนื้อหาของข่าวที่ได้ดูเพื่อเป็นหัวข้อสำหรับการสนทนากับผู้อื่น หรือใช้เวลาในการดูข่าวนั้นเป็นเวลาในการอยู่ร่วมกับครอบครัว เครือญาติ หรือเพื่อนฝูง และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นสนทนากัน เป็นต้น

ตารางที่ 5.4 การใช้ประโยชน์เพื่อการสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม

การใช้ประโยชน์เพื่อการสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม	ชาย	หญิง	รวม
1. เป็นเวลาอยู่ร่วมกับครอบครัว	4	5	9
2. มีเรื่องราวสนทนาพูดคุยกับผู้อื่น	4	1	5
รวม	8	6	14

จากตาราง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์ทางสังคมจากการชมรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อใช้เป็นเวลาอยู่ร่วมกับครอบครัวมากที่สุด (9 คะแนน) รองลงมาคือ เพื่อหาเรื่องราวสนทนาพูดคุยกับผู้อื่น (5 คะแนน)

เมื่อพิจารณาจากคะแนนแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ชายมีการใช้ประโยชน์ทางสังคมจากการชมรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อใช้เป็นเวลาอยู่ร่วมกับครอบครัวและเพื่อเรื่องราวสนทนาพูดคุยกับผู้อื่นเท่าๆกัน

“อย่าว่าแต่เราคุย คุณคนอื่นก็ด้วย วิจารณ์กัน ข่าวหัวข้อใหญ่ๆยังคุยกัน ตามกัน”

(ศรัชัย พิมาทัช, สนทนากลุ่ม)

“ขอบคุณกันกับน้อง(ศรชัย) จะคอยดูข่าวการเมือง เวลาไปทำงานเจอกันกับเพื่อน
 คุยกันอย่างนั้นอย่างนี้ ดูข่าวเมื่อคืนนี้ได้ยินไหม รัฐมนตรีคนนั้นคนนั้นทำอะไร”
 (วินัย พิมาทัช, สทนทากลุ่ม)

“ดูให้รู้ เรื่องการเมืองกับอะไรต่างๆ โดยมากคนเราพูดไม่เหมือนกันนะ ไม่ค่อย
 เหมือนกันเท่าไร บางทีข่าวเดียวกันแต่พูดกันไปคนละอย่างก็มี อย่างไปเจอเพื่อน
 ก็ได้คุยกันว่า เมื่อคืนนี้ได้ดูข่าวเห็นว่าให้พินยางพาราทิ้งเพราะว่ายางล้นตลาด
 เพื่อนก็ถามว่ามีข่าวอยู่ช่องไหนทำไมไม่เห็น โทรทัศน์มีหลายช่อง บางคนก็ไม่ได้
 ดู เราต้องหาความรู้ว่าเป็นอย่างไร ทำไมถึงจะให้พินด้นยางทิ้ง คือที่จะให้พินทิ้ง
 นี้ไม่ใช่ยางที่เราปลูกขึ้นมาใหม่ที่กำลังมีมากอยู่ตอนนี้ละ ยางที่จะหมดคุณภาพ
 แล้วถึงจะพินทิ้ง เอาไว้ก็ไม่คุ้ม บางคนก็ไม่เข้าใจ ตัวเองมียางพาราแต่หมดสภาพ
 แล้วก็ยังเอาไว้อยู่ เขาเลิกส่งเสริมแล้วยาง มันเยอะเกินไป ทุกวันนี้เขาให้ปลูกป่า
 แทน เมื่อคืนก็มีข่าว”

(ทองหล่อ พูลมี, สทนทากลุ่ม)

กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นเวลาร่วมกับครอบครัว (5
 คะแนน) มีส่วนน้อยที่ใช้ประโยชน์ในด้านเพื่อให้มีเรื่องสนทนาพูดคุยกับผู้อื่น (1 คะแนน)

เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ผู้หญิงมีความต้องการใช้ประโยชน์จากการชมรายการข่าว
 โทรทัศน์เพื่อใช้เวลาอยู่ร่วมกับครอบครัวใกล้เคียงกันกับผู้ชาย ในขณะที่ผู้ชายจะมีความต้องการ
 ใช้ประโยชน์ในด้านการหาเรื่องราวเพื่อการสนทนาพูดคุยมากกว่าผู้หญิง อาจพิจารณาได้ว่าเป็น
 เพราะผู้หญิงมักจะเห็นความสำคัญของครอบครัวเป็นอันดับแรก สภาพแวดล้อมและชีวิตประจำ
 วันของผู้หญิงชนบทที่อยู่แต่บ้าน ออกนอกรั้ว ไปมาภายในหมู่บ้าน ศูนย์กลางของชีวิตจึงมุ่งไป
 ที่การอยู่ร่วมกันของครอบครัว การพูดคุยกับเพื่อนบ้าน คนรู้จักกันนั้นมักจะเป็นเรื่องราวในชีวิต
 ประจำวันมากกว่า การที่ผู้ชายใช้ประโยชน์ในด้านการมีหัวข้อสนทนากับผู้อื่นนั้น ในกรณีนี้
 พิจารณาได้จากกลุ่มตัวอย่าง 4 คน ได้แก่ วินัย ศรชัย ทองหล่อ และมงคล วินัยและศรชัยนั้นรับ
 ราชการครู ทั้งการที่ต้องออกจากบ้านไปทำงานที่โรงเรียน การพบปะเพื่อนครู โดยอาชีพ ต่างๆ
 เหล่านี้ล้วนเอื้อต่อการที่วินัยและศรชัยจะมีความต้องการใช้ประโยชน์ในด้านนี้ ส่วนทองหล่อ
 นั้น แม้จะเป็นเกษตรกรแต่ก็มีฐานะเป็นผู้นำเกษตรกรของชุมชน มีโอกาสไปแนะนำด้านการ
 เกษตรในที่ต่างๆ รวมทั้งไปมาตัวจังหวัดบ่อยครั้ง รู้จักผู้คนมาก จึงอาจมีความจำเป็นต้องหาเรื่อง
 ไว้เพื่อแลกเปลี่ยนการสนทนาบ้าง มงคลนั้นเป็นเกษตรกรเช่นเดียวกับพ่อ (ทองหล่อ) แต่ก็เป็น
 อาสาสมัครตำรวจชุมชนด้วย ดังนั้นปัจจัยที่สำคัญจึงน่าจะ ได้แก่ การที่ผู้ชายมีโอกาสออกนอก

บ้านและพบปะผู้คนมากกว่าผู้หญิง อย่างไรก็ตามก็ดี พบว่าปัจจัยเรื่องอาชีพก็มีส่วนสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ข้อนี้ หากแต่กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงในการวิจัยนี้ไม่มีผู้ที่มีอาชีพที่ต้องทำงานนอกบ้านหรือที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนหลากหลาย ตัวอย่างเช่น อาชีพครู มาเป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างเพศชายให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์

การใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ หมายถึง การใช้เนื้อหาของข่าวที่ดูในแง่การนำมาปรับใช้อาจจะเพื่อรักษาสถานภาพในกรณีที่เป็นผู้ที่มีสถานภาพอยู่ เช่น เพื่อต้องการดำรงสถานะการเป็นผู้นำทางความคิดของชุมชน อาจจะต้องการเป็นผู้รู้ข่าวสารก่อนใครอื่น รู้มากและรู้ลึกลงในรายละเอียด สามารถนำมาปรับใช้ต่อสถานการณ์ต่างๆอันอาจจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งในแง่ดี แง่ร้าย เช่น ดูข่าวอาชญากรรมเพื่อทราบข้อมูลมาเป็นพื้นฐานความรู้และความตระหนักถึงความปลอดภัยและการระมัดระวังชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและผู้ใกล้ชิด

ตารางที่ 5.5 การใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์

การใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์	ชาย	หญิง	รวม
1.เพื่อรักษาสถานภาพ	1	-	1
2.เป็นผู้ที่รู้ข่าวก่อนใครอื่น	1	-	1
3.เพื่อควบคุมสถานการณ์	3	1	4
รวม	5	1	6

มีกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้ประโยชน์จากการชมรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อรักษาสถานภาพและเป็นผู้ที่รู้ข่าวก่อนใครอื่นได้แก่ ทองใส สุ่มมาตร ทองใส่นั้นนอกจากจะเป็นเกษตรกรแล้วยังเป็นผู้ใหญ่บ้านของบ้านไผ่หนองแคน และเห็นว่าตนเองนั้นจะต้องเป็นผู้ที่รับทราบข่าวสารรวดเร็วก่อนคนอื่น(ลูกบ้าน) และรู้มากกว่าด้วย ไม่ว่าจะเป็นข่าวสารจากทางการหรือจากสื่อมวลชน เพื่อที่จะได้ผู้นำเชื่อถือและเอาไว้อตอบคำถามหรือคุยกับลูกบ้านได้ อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ว่าผู้ชายหรือผู้หญิงไม่ค่อยมีการใช้ประโยชน์จากการชมรายการข่าวโทรทัศน์ในด้านนี้อาจเนื่องมาจากชีวิตชนบทจะดำเนินไปแบบเรียบง่าย ไม่เร่งรีบ ความต้องการใช้ประโยชน์ในด้าน

นี้อาจเป็นที่สนใจของคนที่เป็นผู้นำหรือผู้ที่ต้องการความเชื่อถือจากคนส่วนมาก แต่ไม่จำเป็นสำหรับชาวชนบททั่วไปก็เป็นได้

ผลการวิจัยพบว่ามีผู้ใช้ประโยชน์ในด้านการใช้เพื่อควบคุมสถานการณ์ เช่น นำข้อมูลมาปรับใช้เพื่อระวังรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ทั้งนี้พบว่าชาวที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านนี้ได้ก็คือ ชาวอาชญากรรมนั่นเอง การดูข่าวอาชญากรรมทำให้ทราบว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้างควรระวังตัวอย่างไร

“ดูเพราะอยากรู้ สนใจ อยากรู้ข้อมูลไม่ให้คนอื่นมาหลอกได้ อย่างวันก่อน มีคนมาหลอกขายของในหมู่บ้าน มักจะเข้ามาหลอกคนแก่ที่อยู่บ้าน แต่ตอนนี้จับได้แล้ว ดูข่าวแบบนี้เอาไว้คอยระวังตัว ว่าที่ไหนเกิดอะไรอย่างไร อยู่ใกล้บ้านเราหรือไม่ สนใจ ยิ่งข่าวอาชญากรรมต้องดูแล้วตามให้ทันพวกมิจฉาชีพ”

(ธีรพงษ์ มณีวงศ์, สนทนากลุ่ม)

“ดูข่าวที่มีประโยชน์นะ เขากำลังชอบลักขโมยอะไรกัน ถ้าเรามีเราก็ระวังไว้ กลัวของในบ้านเราจะหาย ตอนนี้ก็มีพวกชอบลักพระ ขโมยพระเครื่อง เรามีก็ระวังไว้ ไปไหนเอาไปด้วย”

(เหลียม โนนสังข์, สนทนากลุ่ม)

“อย่าง “อย่าปล่อยให้คนชั่วลอยนวล” (รายงานข่าวอาชญากรรมทางช่อง 3) ดูแล้วจะได้ระวัง จะดูข่าวรถหาย ข่าวยาบ้า ทำไมลูกไปติดยาบ้า ต้องระวังอย่างไร ก็คุยกันกับแฟน บางทีดูข่าวว่าช่วงนี้มีรถหายบ่อย เราก็ต้องระวังเวลามีคนมาว่าจ้างรถของเรา”

(สมจิต ทวีโชติ, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวก็ให้รู้ อย่างมีข่าวจีปิ่นแถวไหน จะมีคนมาหลอกเอาเงินอย่างไร ดูตามข่าวบ้านเมืองเกิดอะไรขึ้นกันบ้าง”

(สุนันท์ มวลสุข, สนทนากลุ่ม)

อย่างไรก็ดี ลักษณะของสังคมชนบทเป็นสังคมที่ไม่ค่อยมีการแข่งขัน ซึ่งต่างจากสังคมเมืองที่มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง เช่น การติดตามราคาขึ้นลงของหุ้นอาจจำเป็นสำหรับผู้ทำธุรกิจเก็งกำไรในสังคมเมืองที่ต้องการการจัดการและการตัดสินใจที่รวดเร็ว แต่ไม่จำเป็นสำหรับ

ชาวบ้านในชนบท เนื้อหาข่าวที่ค่อนข้างไกลตัว เช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวพยากรณ์อากาศที่คนชนบทเห็นว่าไม่ค่อยน่าเชื่อถือนักมีส่วนทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการใช้ประโยชน์ในเรื่องการควบคุมสถานการณ์นี้ค่อนข้างน้อย

4. เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม

การใช้ประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคมในที่นี้ ได้แก่ การใช้เวลาในการดูรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อเป็นเวลาที่ได้อยู่ตามลำพังส่วนตัว

ตารางที่ 5.6 การใช้ประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม ของกลุ่มตัวอย่าง

การใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม	ชาย	หญิง	รวม
ใช้เวลาพักผ่อนตามลำพัง	2	1	3
รวม	2	1	3

การใช้ประโยชน์จากการชมรายการข่าวโทรทัศน์ด้านการใช้เพื่อเป็นเวลาพักผ่อนตามลำพังนั้นแบ่งเป็นชาย 2 คน หญิง 1 คน

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีการใช้สื่อเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคมในที่นี้เป็นบุคคลที่มาจากครอบครัวเดียวกันทั้งสิ้น คือ ครอบครัวพูลมี(ทองหล่อ วาสนาและมงคล) ซึ่งมีจำนวนเครื่องรับโทรทัศน์ตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว ดังนั้นปัจจัยเรื่องเพศจึงไม่น่าจะมีผลในกรณีนี้ หากแต่ปัจจัยเรื่องจำนวนและความเป็นเจ้าของเครื่องรับโทรทัศน์ต่างหากที่น่าจะมีบทบาท แต่ละคนมีเครื่องรับโทรทัศน์ของตนเองจึงต่างแยกย้ายกันดูรายการต่างๆตามที่ตนเองต้องการรวมไปถึงรายการข่าวโทรทัศน์ด้วย ประกอบกับรสนิยมและวัยที่ต่างกันจึงต่างแยกย้ายกันดูตามความชอบของแต่ละคน เช่นข่าวกีฬาหน้านั้น แม่(วาสนา)ไม่ชอบ แต่ชอบข่าวบันเทิงและอาชญากรรมมากกว่า ส่วนลูกชาย (มงคล) ชอบดูข่าวกีฬาและจะคอยตามดูข่าวกีฬาทุกช่องที่รับได้ ในขณะที่พ่อ (ทองหล่อ) ซึ่งเป็นผู้ชายเหมือนกัน แต่ไม่ชอบดูข่าวกีฬา จะคอยติดตามชมข่าวการเมืองและข่าวเกษตรมากกว่า

อย่างไรก็ดี พบประเด็นที่น่าสนใจว่าในขณะที่ทงหล่อและมงคลมีการใช้ประโยชน์จากการชมรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อหาหัวข้อสนทนากับผู้อื่นอันเป็นการใช้ประโยชน์ทางสังคมในแง่ของการสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคมภายนอกบ้าน แต่ภายในบ้านขณะที่ชมรายการข่าวโทรทัศน์กลับเป็นเวลาที่สามารถในครอบครัวแยกกันดูตามลำพัง แสดงว่าสื่อโทรทัศน์นั้นสามารถเป็นได้ทั้งเครื่องมือในการสร้างเสริมความสัมพันธ์ หรือในบางครั้งจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ก็ได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข เวลา และวัตถุประสงค์ของผู้ใช้

สรุป : กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์ทางสังคมจากรายการข่าวโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์และเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างผู้ชายและผู้หญิงมีระดับการใช้ประโยชน์ที่ใกล้เคียงกัน

การที่กลุ่มตัวอย่างชาวชนบทมีการใช้ประโยชน์จากการชมรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมมากที่สุดนั้นนอกจากเหตุผล ความต้องการ และบริบทต่างๆของกลุ่มตัวอย่างเองแล้ว อาจพิจารณาเลยไปถึงธรรมชาติความเป็นรายการข่าวที่เป็นการรายงาน หรือเล่าเรื่องและเหตุการณ์ต่างๆที่อยู่ไกลเกินประสบการณ์ตรงของผู้ชมพร้อมมีภาพประกอบ เป็นการสะท้อนภาพความเป็นจริงต่างๆให้ผู้ชมได้เห็นและรับรู้ ข่าวถูกมองว่าเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้น มีการนำเสนอที่มุ่งให้สาระข้อมูล จึงเป็นเหตุผลให้ผู้ชมน่าจะคาดหวังความต้องการจะใช้ประโยชน์ด้านนี้มากที่สุด ส่วนการใช้ประโยชน์เพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคมนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการใช้เวลาอยู่ร่วมกับครอบครัวมากที่สุด โทรทัศน์แสดงบทบาทสำคัญในเรื่องนี้ คือจัดว่าเป็นสื่อที่ผู้ชมมักจะใช้กันเป็นกลุ่ม ในที่นี้ก็เช่นกัน กลุ่มที่ใช้ คือ ครอบครัว การใช้เวลาดูรายการข่าวโทรทัศน์ด้วยกันจึงเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างเสริมและคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างชาวชนบทส่วนใหญ่ด้วย